

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/128/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123210188
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123210188.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX D. právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, v spore o primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 Eur s prísl., takto

rozhodol:

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 100 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobcu zamietal.
- Žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 06.11.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu primerané finančné zadostučinenie vo výške 600 eur. Žalobu odôvodnil svojim úspechom v predchádzajúcom konaní pod spisovou značkou 15Csp/9/2022, v ktorom ako spotrebiteľ bol úspešný, keďže sa domohol vydania rozsudku súdu 15Csp/9/2022 zo dňa 13.10.2022, ktorý bol potvrdený rozhodnutím Krajského súdu v Prešove 17CoCsp/23/2023 zo dňa 27.07.2023, ktorým súd určil, že úver je bezúročný a bez poplatkov a zároveň určil zmluvnú podmienku uvedenú vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 10 za neprijateľnú. Výška primeraného finančného zadostučinenia nemá mať symbolický význam, nakoľko primerané finančné zadostučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primeraným a ani spravodlivým.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu vyjadril vo svojom písomnom podaní, súdu doručenom dňa 30.11.2023, v ktorom uviedol že žalovaný z poskytnutého úveru k dnešnému dňu neviduje ani len úhradu istiny poskytnutého úveru. Ďalej uviedol, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadostučinenia, žalobca neodôvodnil jasne určité skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadostučinenia. Žalobca ju totiž nijakým spôsobom neodôvodnil. Žalobu žiadal zamietnuť.

3. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného zotrval na svojej právnej argumentácii. Poukazoval na rozhodnutia súdov a rozhodovacia prax Krajského súdu v Prešove, ktorý priznal sumy, ktoré nepovažoval len za symbolické.

4. Žalovaný vo svojom písomnom podaní zo dňa 30.01.2024 zotrval na svojej právnej argumentácii.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav :

6. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu spisová značka 15Csp/9/2022 súd zistil, že súd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 15Csp/9/2022-67 zo dňa 13.10.2022 určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere číslo 80201657 zo dňa 25.01.2013 je bezúročný a bez poplatkov a zároveň v bode 3 určil zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve o úvere vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v bode 10 za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia mal za to, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, keďže predmetná zmluva o úvere neobsahuje správne údaje o výške RPMN a rovnako mal súd za to, že v zmluve treba rozlišovať medzi termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ďalšou náležitosťou, ktorou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmluve uvedená nie je, čím nastala fikcia podľa § 11 ods. 1 zákona číslo 129/2010 Z.z., že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň bol súd toho názoru, že administratívny poplatok, ktorý je uvedený v zmluvách žalovaného, je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 5Co/219/2013 z 21.08.2014. Dňa 20.01.2023 súd vydal opravné uznesenie 15Csp/9/2022-27, ktorým opravil výrok číslo I. a výrok číslo III. rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené vo výroku číslo I. a III., t.j. o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky rozsudkom Krajského súdu v Prešove 17CoCsp/23/2023-126 zo dňa 27.07.2023.

7. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 06.03.2024 v neprítomnosti žalobkyne, ktorej neprítomnosť ospravedlnil právny zástupca a súhlasil s prejednaním veci v jej neprítomnosti. Právny zástupca žalobkyne žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovil žalovaný, ako aj jeho právny zástupca, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili v písomnom podaní, súdu doručenom dňa 01.03.2024, v ktorom súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti.

8. Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

9. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu

z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

10. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

11. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

12. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je podľa názoru súdu porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa (napríklad Zákon o ochrane spotrebiteľa, Zákon o spotrebiteľských úveroch, § 52 a § 54 Občianskeho zákonníka). Súd poukazuje na právne závery vyjadrené vo viacerých rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove, ktorý vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný, napríklad rozhodnutie 9Co/50/2018 zo dňa 26.06.2018, ale aj rozhodnutie 17Co/17/2018 zo dňa 10.04.2018. Navyše, zo záverov vyjadrených v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019 jasne vyplýva: „Ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý zákonné ustanovenie vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje.“ A práve citujúc rozhodnutie najvyššej súdnej autority a to rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, kde najvyšší súd jednoznačne konštatoval, že zákon nevyžaduje, aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma. Je možné konštatovať, že žalobkyňa bola v predchádzajúcom súdnom spore 15Csp 9/2022 v celom rozsahu úspešná, keď sa úspešne vo vzťahu k dodávateľovi domohla určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zároveň určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

13. Súd nesúhlasí s tým, aby výška primeraného finančného zadosťučinenia mala zodpovedať sume 300 Eur za každý úspech spotrebiteľky vo vzťahu k dodávateľovi. Podľa názoru súdu by tak išlo o dvojité postih žalovaného, ktorý už prišiel o úroky z daného úveru z dôvodu prijatia záveru o bezúročnosti alebo bezpoplatkovosti úveru. Pokiaľ ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, súd sa rovnako nestotožňuje s argumentáciou žalobkyne o paušálnej sume za každú určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť k bezdôvodnému obohateniu na strane spotrebiteľov, má to byť akási satisfakcia za to, že podstúpili spor s dodávateľom v súdnom konaní. Navyše, určením neprijateľnej zmluvnej podmienky je možné konštatovať, že žalobkyňa neutrpela žiadnu ujmu. Žalobkyňa napriek tomu, že bola predvolaná na pojednávanie sa toho nezúčastnila, nedoplnila skutkové tvrdenia súdu vo vzťahu k požadovanému primeranému finančnému zadosťučineniu.

14. Súd priznanú sumu vo výške 100 Eur žalobcovi titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie

ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 100 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcom ako spotrebiteľom nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 15Csp 9/2022, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala jednaka určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako aj určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd priznal žalobkyni sumu 100 Eur a to vo výške po 50 Eur za určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a sumu 50 Eur za jej úspech v určení neprijateľnej zmluvnej podmienky.

15. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi-žalobcovi, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý im hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatriło. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

16. Vo vzťahu k primeranosti tejto sumy, ktorá vo vzťahu k žalovanému bola žalobcom priznaná, súd poukazuje napr. na rozhodnutie KS v Prešove 9CoCsp/60/2022 zo dňa 14.03.2023, kde súd potvrdil rozhodnutie súdu 1. inštancie, ktorým rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 100 EUR titulom primeraného finančného zadosťučinenia, kde v základnom konaní bol spotrebiteľ v spore o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy úspešný, rozhodnutie KS v Prešove 23CoCsp/7/2022 zo dňa 21.02.2023 potvrdená suma 50 EUR, OS Prešov 29Csp/112/2022 zo dňa 16.11.2022 suma 100 EUR, OS Prešov sp. zn. 9Csp/116/2022 zo dňa 07.11.2022 suma 100 EUR, ako aj napr. rozhodnutie OS Prešov sp. zn. 11Csp/8/2022 zo dňa 29.04.2022.

17. S poukazom na vyššie odôvodnenie súdu bol žalobný návrh žalobkyne v prevyšujúcej časti ako nedôvodný zamietnutý.

18. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 CSP. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 CSP v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 CSP, zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobcom priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.